

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 6. december 2019
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Mikkel Reenberg
Sagsnr.: 2019-0030-3028
Dok.: 1296860

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 260 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. november 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Eva Kjer Hansen (V).

Nick Hækkerup

/

Anders Lotterup

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 260 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren bekræfte, at gademedarbejdere på grund af persondataforordningen ikke længere kan sende en SMS til socialt udsatte eller hjemløse om aftaler på eksempelvis jobcenter eller sygehus som beskrevet i artiklen "Kommuner må ikke sende sms'er til hjemløse kan få fatale konsekvenser" dr.dk den 26. november 2018?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der har oplyst følgende:

”1. Forsendelse af e-mails og sms-beskeder sker som udgangspunkt på en måde, hvor det potentielt er muligt for uvedkommende at overvåge, opsnappe, læse, kopiere eller ændre de transmitterede oplysninger. Det er Datatilsynets vurdering, at risikoen for, at dette kan ske, er relativ høj.

Reglerne om behandlingssikkerhed ved behandling af personoplysninger følger af databeskyttelsesforordningens artikel 32. Udgangspunktet er således, at der ved behandling af personoplysninger skal gennemføres passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder. Ved vurderingen af, hvad der er passende, skal der bl.a. tages hensyn til den pågældende behandlings karakter og formål samt risiciene for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder.

En væsentlig del af vurderingen af niveauet for behandlingssikkerhed er personoplysningernes karakter, herunder om der er tale om oplysninger af fortrolig eller følsom karakter.

2. For så vidt angår forsendelse af sms-beskeder, er det Datatilsynets vurdering, at indhold med følsomme oplysninger eller oplysninger, som kan karakteriseres som fortrolige, generelt ikke kan sendes som sms-besked, da det ikke er muligt at sikre sådanne beskeder med kryptering.

Sms er imidlertid en både brugbar og god måde at give borgerne påmindelser og kortere servicebeskeder på. Det er i den forbindelse Datatilsynets vurdering, at det i vidt omfang er muligt for bl.a. myndigheder at sende oplysninger til borgere med sms, hvis man har fokus på at undlade fortrolige og følsomme oplysninger i beskeden. Dette vil også være i overensstemmelse med det grundlæggende princip i databeskyttelsesforordningens arti-

kel 5, stk. 1, litra c, om, at personoplysninger skal være tiltrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (»dataminimering«).

Den sms-besked, der er fremhævet i artiklen ”Kommuner må ikke sende sms’er til hjemløse. Kan få fatale konsekvenser” på www.dr.dk, hvis ordlyd er ”Jeg henter dig klokken ti til aftale på sygehuset på mandag”, er efter Datatilsynets vurdering et godt eksempel på en besked, der hverken har fortroligt eller følsomt indhold, og som derfor netop godt vil kunne sendes som sms-besked.

3. Forpligtelsen til at beskytte personoplysninger, f.eks. ved kryptering af e-mails eller ved at begrænse indholdet af sms-beskeder, skal imidlertid ses i sammenhæng med andre grundlæggende rettigheder, herunder navnlig hensynet til den enkelte borger.

I særlige tilfælde må krav til databeskyttelsen således efter Datatilsynets opfattelse vige for andre mere tungtvejende hensyn, herunder eksempelvis hensynet til at sikre liv og helbred. Sådanne situationer vil navnlig kunne komme på tale i forhold til særligt udsatte grupper som f.eks. hjemløse. Det er imidlertid Datatilsynets opfattelse, at en sådan lempelse af databeskyttelsen skal ske efter en konkret vurdering, og at overvejelserne herom skal være dokumenteret.

Dette betyder også, at sms eller ukrypteret e-mail med fortroligt eller følsomt indhold undtagelsesvis og i konkrete tilfælde kan benyttes. Særligt i de tilfælde, hvor det efter et socialfagligt eller lægeligt skøn er påkrævet med en sms for at få kontakt med eller budskabet igennem til den udsatte person, er det Datatilsynets opfattelse, at den dataansvarlige – uanset den generelle hovedregel om kryptering – vil kunne benytte sms. Dette gør sig efter Datatilsynets opfattelse f.eks. gældende i de situationer, som er beskrevet i artiklen ”Socialpædagog: Følge reglerne eller redde liv”.

I forhold til ansøgninger om julehjælp er det Datatilsynets umiddelbare vurdering, at en sådan oplysning ofte vil være af fortrolig karakter, idet oplysningen kan indikere, at modtageren har væsentlige økonomiske eller sociale problemer. Den generelle kommunikation herom bør – hvis sms benyttes – forsøges dataminimeret eller alene ske, når særlige hensyn i de konkrete sager tilsiger dette.

4. Datatilsynet har på tilsynets hjemmeside offentliggjort vejledende tekster om både brugen af sms og e-mail til transmission af fortrolige og følsomme personoplysninger. Hvad angår e-mail er det Datatilsynets opfattelse, at det normalt vil være en

passende sikkerhedsforanstaltning at anvende kryptering, hvilket bl.a. sker, når beskederne sendes til borgernes e-boks. Herudover kan langt de fleste e-mailmodtagere i Danmark modtage krypteret mail også på deres private e-mail, såfremt den dataansvarlige ved afsendelsen påser dette. Korrespondance om f.eks. julehjælp og besøg i jobcentre kan derfor som udgangspunkt ske på e-mail.

Alt efter omstændighederne og efter en konkret afvejning af borgerens interesser og rettigheder vil det altså efter Datatilsynets opfattelse være muligt at sende sms-beskeder med fortroligt eller følsomt indhold samt ikke-krypterede e-mails til borgere, herunder også særligt udsatte grupper.”

Der henvises desuden til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 253 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.